

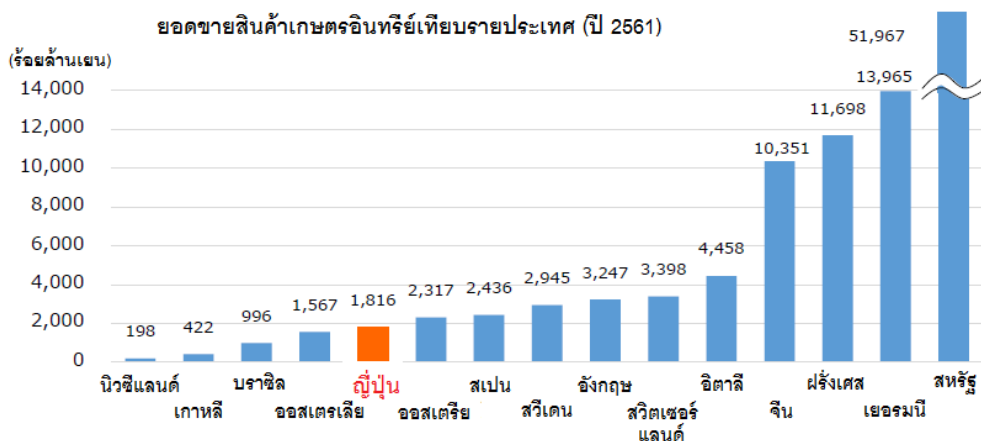
แนวโน้มกลุ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น

ภาพรวมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น

ภาพรวมตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่นเทียบกับตลาดโลก

สินค้าเกษตรอินทรีย์ หรือ ออร์แกนิกในญี่ปุ่นนั้นได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นตลอดมา และด้วยวัฒนธรรมการบริโภคอาหารที่เน้นความปลอดภัยทำให้ตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ขยายตัวขึ้นมาก ถึงแม้ว่าจะไม่ได้ขยายตัวอย่างกะทันหันแต่แนวโน้มการใส่ใจในสุขภาพ การทานอาหารเพื่อสุขภาพ ทำให้ความต้องการของผู้บริโภคในญี่ปุ่นที่มีต่อสินค้าเกษตรอินทรีย์ยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่อง

จากรายงานสรุปสถานการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้ และประมงของญี่ปุ่น (Ministry of Agriculture, Forest and Fisheries: MAFF) โดยอ้างอิงข้อมูลตลาดโลกจาก The World of Organic Agriculture Statistics and Emerging Trends ปี 2563 ที่จัดทำโดยสถาบันวิจัยเกษตรกรรมอินทรีย์ (The Research Institute of Organic Agriculture: FiBL) และสหพันธ์เกษตรอินทรีย์นานาชาติ (International Federation of Organic Agriculture Movements: IFOAM) ยอดขายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของตลาดโลกมีแนวโน้มขยายตัวเพิ่มขึ้นเรื่อยมา และในปี 2561 มีมูลค่าประมาณ 105,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 3.1 ล้านล้านบาท) และเมื่อดูภาพรวมยอดขายสินค้าเกษตรอินทรีย์เทียบรายประเทศ (ปริมาณการบริโภคภายในแต่ละประเทศ) พบว่าสหรัฐเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับหนึ่งของโลก มียอดขายประมาณ 5.2 ล้านล้านบาท (ประมาณ 1.5 ล้านล้านบาท) ตามมาด้วยเยอรมนี ฝรั่งเศส และจีน ซึ่งมียอดขายในแต่ละประเทศเกินกว่า 1 ล้านล้านบาท (หรือ ประมาณ 2.9 แสนล้านบาท) ส่วนญี่ปุ่นเป็นตลาดที่มียอดขายเป็นอันดับสองในเอเชียรองจากจีน นับเป็นตลาดที่มีขนาดใหญ่เป็นอันดับที่ 13 ของโลก มียอดขายอยู่ที่ประมาณ 1.8 แสนล้านบาท (ประมาณ 5 หมื่นล้านบาท) และมีอัตราค่าเฉลี่ยการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์รายปีต่อคนอยู่ที่ประมาณ 1,408 เยน (ประมาณ 410 บาท) ในขณะที่ค่าเฉลี่ยโลกอยู่ที่ 1,638 เยน (ประมาณ 480 บาท) โดยค่าเฉลี่ยต่อคนที่สูงสุดปี 2561 เป็นของสวีตเซอร์แลนด์ ที่ประมาณ 39,936 เยน (ประมาณ 11,580 บาท) หากเทียบกันในภูมิภาคเอเชียแล้วญี่ปุ่นถือเป็นประเทศที่มีค่าเฉลี่ยการซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ต่อคนมากที่สุด ในเอเชีย ตามมาด้วยเกาหลีและจีนที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ที่ 896 เยน (ประมาณ 260 บาท) และ 768 เยน (ประมาณ 223 บาท) ตามลำดับ

※FiBL & IFOAM The World of Organic Agriculture statistics & Emerging trends 2020を元に、農業環境対策課作成

แผนภูมิแสดงยอดขายสินค้าเกษตรอินทรีย์เทียบรายประเทศ ปี 2561

(ที่มา: รายงานสรุปสถานการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ วันที่ 29 กันยายน 2563 ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF))

มูลค่าตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น

จากรายงานผลการศึกษาด้านเกษตรอินทรีย์ของ MAFF ในปี 2563 ซึ่งทำการสำรวจผู้บริโภคพบว่ามูลค่าตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่นในปี 2560 มีมูลค่า 185 พันล้านเยน (ประมาณ 5.4 หมื่นล้านบาท) ซึ่งเพิ่มขึ้นจากมูลค่าตลาดที่ประเมินไว้ในปี 2552 ที่มีมูลค่า 130 พันล้านเยน (ประมาณ 3.8 หมื่นล้านบาท) แสดงให้เห็นว่าตลาดมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 42 ในเวลา 9 ปี

มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น

รัฐบาลญี่ปุ่นได้ประกาศใช้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ โดยอ้างอิงกฎหมายมาตรฐานเกษตรญี่ปุ่น (Japan Agricultural Standards: JAS) ซึ่ง MAFF เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสำหรับพืชผลเกษตรอินทรีย์ สินค้าพืชผลเกษตรอินทรีย์แปรรูป และ สินค้าปศุสัตว์อินทรีย์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการผลิต วัตถุดิบและเมล็ดพันธุ์ สารที่ใช้ควบคุมโรค การเก็บรักษา การระบุข้อความในฉลากผลิตภัณฑ์ เป็นต้น โดยมีพื้นฐานจาก Codex กล่าวคือ ห้ามมีการปะปนจากวัสดุของพื้นที่โดยรอบ ห้ามใช้ปุ๋ยเคมีหรือสารเคมีทางการเกษตรเป็นระยะเวลา 2 ปีขึ้นไปก่อนหว่านเมล็ดหรือเพาะพันธุ์ ห้ามใช้เทคโนโลยีปรับแต่งพันธุกรรมหรือฉลากมัมตภาพฝรั่งเศส เป็นต้น และเมื่อผ่านการรับรองจากหน่วยงานรับรองแล้วจึงจะสามารถใช้สัญลักษณ์ Organic JAS Mark บนผลิตภัณฑ์ได้ โดย MAFF ได้มีการกำหนดไว้ว่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่จำหน่ายในญี่ปุ่นนั้น หากจะใช้คำว่า “เกษตรอินทรีย์” หรือ “ออร์แกนิก” บนบรรจุภัณฑ์ ต้องผ่านการรับรอง Organic JAS จากหน่วยงานตรวจรับรอง (Registered Certification Organization หรือ RCOs) ที่ขึ้นทะเบียนกับ MAFF ก่อนเท่านั้น

สัญลักษณ์สินค้าที่ผ่านมาตรฐานสินค้าเกษตรอินทรีย์ญี่ปุ่น (Organic JAS)
(ที่มา: เว็บไซต์กระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF):
https://www.maff.go.jp/j/jas/jas_kikaku/yuuki.html)

การทำเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น

อ้างอิงข้อมูลตลาดโลกจาก The World of Organic Agriculture Statistics and Emerging Trends ปี 2563 และสถิติของ MAFF การทำเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น (เฉพาะที่ได้รับรอง Organic JAS) ในปี 2561 มีพื้นที่ทั้งหมดประมาณ 11,000 เฮกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 0.2 ของพื้นที่การเกษตรทั้งประเทศ ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยมาตั้งแต่ปี 2552 จนถึงปี 2561 พื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์ที่ได้รับการรับรอง Organic JAS เพิ่มขึ้นร้อยละ 20 และในปี 2560 เมื่อพิจารณาสัดส่วนพื้นที่ทำการเกษตรอินทรีย์จะพบว่าเป็นพื้นที่นาร้อยละ 27 พื้นที่ไร่ทำเกษตรทั่วไปร้อยละ 47 ไร่ชาร้อยละ 13 พื้นที่ทำปศุสัตว์ร้อยละ 8 สวนผลไม้ร้อยละ 4 และพื้นที่ทำการเกษตรอื่นๆ ร้อยละ 2 ซึ่งพื้นที่ของการทำไร่ชามีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัดในช่วงหลายปีที่ผ่านมา นอกจากนี้ MAFF ก็ได้มีการสนับสนุนให้เกษตรกรหรือผู้ผลิตสินค้าเกษตรหันมาทำการเกษตรอินทรีย์เพิ่มขึ้นด้วย แต่ก็ยังพบปัญหาหลายประการทั้งเรื่องพื้นที่ที่จำกัดและต้นทุนที่สูงกว่าสินค้าเกษตรทั่วไป ในส่วนของพืชเกษตรอินทรีย์ที่ปลูกในญี่ปุ่น ส่วนมากเกษตรกรจะทำการจำหน่ายและขายตรงต่อร้านค้าปลีก-ส่งด้วยตัวเอง และในปัจจุบันก็ยังมิซูเปอร์มาร์เก็ตหลายแห่งที่ร่วมกับผู้ผลิตโดยตรงเพื่อนำผลผลิตสินค้าเกษตร อาทิเช่น ผักสดอินทรีย์ เข้าไปวางจำหน่ายเพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคที่สนใจสินค้าเพื่อสุขภาพและสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะ

ปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์และการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ของญี่ปุ่น

ประเภทสินค้า	ปริมาณผลิตรวม (พันตัน)	ปริมาณสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผลิตในญี่ปุ่น (ตัน)	สัดส่วนสินค้าเกษตรอินทรีย์เทียบกับปริมาณการผลิตรวม (ร้อยละ)
ผัก	11,306	45,839	0.41
ผลไม้	2,833	2,805	0.10
ข้าว	8,208	8,635	0.11
ข้าวสาลี	940	766	0.08
ถั่วเหลือง	211	1,143	0.54
ชาเขียว	81.5	4,970	6.10

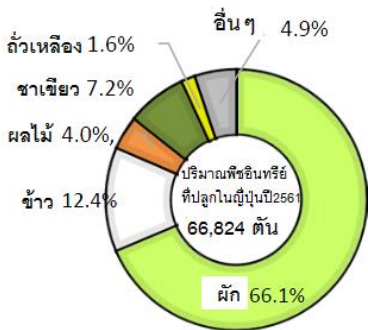
ตารางแสดงการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ของญี่ปุ่น ปี 2561 และร้อยละของผลผลิตรวม (ที่มา: รายงานสรุปสถานการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ วันที่ 29 กันยายน 2563 ของ MAFF <https://www.maff.go.jp/j/seisan/kankyo/yuuki/attach/pdf/meguji-full.pdf>)

ในปี 2561 ญี่ปุ่นมีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรอง Organic JAS ทั้งหมด 66,824 ตัน โดยส่วนมากเป็นผักร้อยละ 66.1 และ ข้าวเป็นอันดับสอง ที่ร้อยละ 12.4 นอกจากนี้เมื่อเทียบสัดส่วนสินค้าเกษตรอินทรีย์กับปริมาณการผลิตสินค้าเกษตรรวมทั้งหมด ผักคิดเป็นร้อยละ 0.41 ถั่วเหลืองคิดเป็นร้อยละ 0.54 ในขณะที่ผลไม้ ข้าว และข้าวสาลีคิดเป็นร้อยละประมาณ 0.1 เท่านั้น แต่ชาเขียวคิดเป็นร้อยละ 6.1 ซึ่งสูงที่สุดในกลุ่มสินค้าเกษตรอินทรีย์ และจากแนวโน้มสัดส่วนการผลิตตั้งแต่ปี 2556 ถึง 2561 จะเห็นได้ชัดว่าชาเขียวมีปริมาณเพิ่มขึ้นทุกปี ขณะที่ผักมีปริมาณเพิ่มและลดลงบ้างในแต่ละปี

ในส่วนข้อมูลการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์นั้นไม่มีการแยกข้อมูลการนำเข้าว่าสินค้าประเภทใดนำเข้ามาจากประเทศใดบ้าง แต่ในปี 2561 ญี่ปุ่นนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งหมด

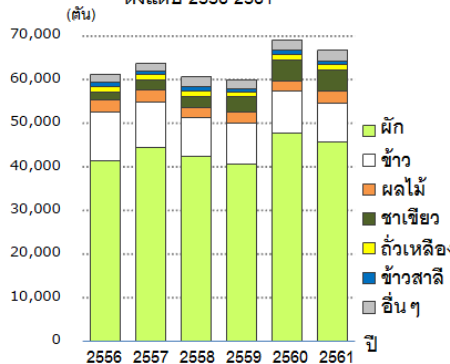
ประมาณ 50,000 ตัน ซึ่งคิดเป็นร้อยละประมาณ 70 เมื่อเทียบกับสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองมาตรฐาน Organic JAS ในญี่ปุ่น โดยส่วนมากจะเป็นการนำเข้าผลไม้และถั่วเหลืองที่ร้อยละ 45.9 และ 26.4 ตามลำดับ

สัดส่วนการปลูกพืชอินทรีย์ในญี่ปุ่น ปี 2561

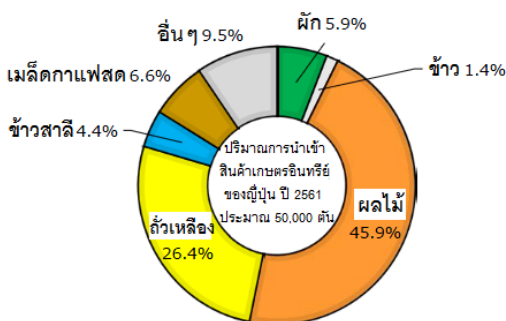

แผนภูมิแสดงสัดส่วนการปลูกพืชอินทรีย์* ปี 2561 และ แนวโน้มตั้งแต่ปี 2556 - 2561

แนวโน้มสัดส่วนการปลูกพืชอินทรีย์ของญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2556-2561

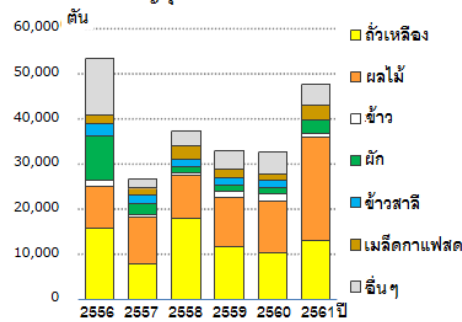

สัดส่วนการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ของญี่ปุ่น ปี 2561

แผนภูมิแสดงสัดส่วนการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ ปี 2561 และ แนวโน้มตั้งแต่ปี 2556 - 2561

แนวโน้มสัดส่วนการนำเข้าสินค้าเกษตรอินทรีย์ของญี่ปุ่น ตั้งแต่ปี 2556-2561

※農林水産省HP「有機農業物産の取引実績」(有機産物の取組) をもとに算出された数値を作成

การส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ของญี่ปุ่น

ญี่ปุ่นมีการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ส่วนมากไปสหรัฐ และ ยุโรป นอกจากนี้ก็ยังมีส่งออกไปแคนาดาและ สวิสเซอร์แลนด์ด้วย โดยปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรอินทรีย์ในปี 2561 เป็นชา 754 ตัน บุกคอนยัค 99 ตัน บ๊วยแปรรูป 48 ตัน มิโสะ 84 ตัน และ โชยุ (ซีอิ๊วญี่ปุ่น) 1,109 ตัน ปริมาณการส่งออกทั้งหมด 2,278 ตัน โดยมี แนวโน้มเพิ่มขึ้นมาทุกปี โดยเฉพาะเมื่อเทียบกับปี 2560 ที่ส่งออกทั้งหมด 1,244 ตัน มีมูลค่าการส่งออก 1,750 ล้านบาท (ประมาณ 510 ล้านบาท) ซึ่งจะเห็นได้ว่าในปี 2561 ปริมาณการส่งออกเพิ่มขึ้นเกือบเท่าตัว

สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่จำหน่ายในญี่ปุ่น

ช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่นและลักษณะสินค้าที่จำหน่าย

จากการสำรวจช่องทางจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น พบว่า มีช่องทางหลักๆ คือ ซูเปอร์มาร์เก็ต ร้านขายสินค้าเกษตรอินทรีย์หรือสินค้าเพื่อสุขภาพ และ ร้านค้าออนไลน์

สำหรับการสำรวจสินค้าซูเปอร์มาร์เก็ตในโตเกียวในเดือนธันวาคม 2563 พบว่าหากเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไป มีสินค้าเกษตรอินทรีย์จำพวกชา กาแฟ ผักสด เครื่องดื่มบรรจุขวดพร้อมดื่มจำพวกชาสมุนไพร น้ำผักรวม เป็นต้น โดยในบรรดาสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่วางจำหน่ายนั้นเป็นสินค้าไพรเวทแบรนด์ (Private brand) ของซูเปอร์มาร์เก็ตนั้นๆ เกือบครึ่งหนึ่ง ผักสดกับชาเขียวจะเป็นสินค้าที่ผลิตเองในประเทศ ส่วนสินค้าเกษตรอินทรีย์อื่นๆ ส่วนมากจะเป็นสินค้านำเข้า เช่น ชาสมุนไพรจากอินเดีย หรือศรีลังกา ชาอโรยบอจากแอฟริกาใต้ เกาลัดจากจีน ถั่วและธัญพืชจากสหรัฐหรือออสเตรเลีย เป็นต้น

สำหรับซูเปอร์มาร์เก็ตชั้นนำที่จำหน่ายสินค้าระดับพรีเมียมและส่วนมากเป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ จะมีสินค้าเกษตรอินทรีย์วางจำหน่ายมากกว่าซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไป เนื่องจากสินค้าเกษตรอินทรีย์จะมีราคาสูงกว่า สินค้าปกติอยู่พอสมควร ตัวอย่างร้านที่ทำการสำรวจ คือ Seijo Ishii เป็นร้านซูเปอร์มาร์เก็ตที่สามารถพบได้ตาม สถานีรถไฟ ห้างสรรพสินค้าใหญ่ๆ รวมถึงร้านค้าทั่วไปในภูมิภาคตะวันออก(คันโต) และ ตะวันตก(คันไซ) โดยส่วนใหญ่แล้วร้านจะมีขนาดไม่ใหญ่มาก แต่นำเข้าสินค้าชั้น

นำจากหลายประเทศ ซึ่งจากการสำรวจสินค้าเกษตรอินทรีย์ภายในร้านที่สาขา Yotsuya ในห้างสรรพสินค้า Atre ที่ติดกับสถานีรถไฟ Yotsuya พบว่าในแต่ละหมวดหมู่ของผลิตภัณฑ์จะมีสินค้าเกษตรอินทรีย์ให้ผู้บริโภคสามารถเลือกซื้อได้ เช่น น้ำมันมะกอกอินทรีย์จากสเปน ขนมขบเคี้ยวทำจากมันฝรั่งอินทรีย์ที่ผลิตในสหรัฐ ผลิตภัณฑ์จำพวกถั่วและธัญพืชก็นำเข้ามาจากหลายประเทศ เช่น ถั่วอัลมอนด์ออร์แกนิกจากออสเตรเลีย วอลนัทออร์แกนิกจากสหรัฐ เม็ดมะม่วงหิมพานต์จากอินเดีย ถั่วแมคคาเดเมียจากออสเตรเลีย เป็นต้น ผลิตภัณฑ์ไบโอชาร์ออร์แกนิกจากศรีลังกา อินเดีย และ

ชาเขียวออร์แกนิกปลูกในญี่ปุ่น

นมถั่วเหลืองออร์แกนิก เครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ

น้ำมันมะกอกออร์แกนิกจากสเปน

Marketing Report From Tokyo December 2020

โดย สำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงโตเกียว

แอฟริกาใต้ก็มีวางจำหน่ายเป็นจำนวนมาก นอกจากนี้ยังมีผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น นมถั่วเหลืองหรือเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของถั่วเหลืองออร์แกนิก เครื่องดื่มบรรจุขวดพร้อมดื่มจำพวกชาสมุนไพรออร์แกนิกแบบต่างๆ นอกจากนี้ยังมีผลไม้นำเข้า เช่น อินทผลัมออร์แกนิกจากสหรัฐ เครื่องเทศออร์แกนิกจากหลายประเทศ เช่น กรีก เวียดนาม ศรีลังกา เป็นต้น สินค้าจำพวกซีเรียล มูสลี่ ข้าวโอ๊ตออร์แกนิกจากฝรั่งเศส มะเขือเทศออร์แกนิกกระป๋องจากอิตาลีก็มีวางจำหน่ายในจุดที่เห็นได้ชัด โดยรวมแล้วมีสินค้าเกษตรอินทรีย์นำเข้าจากประเทศต่างๆ ร้อยละประมาณ 20-30 แต่มีข้อสังเกตว่าภายในร้านมีข้าวหอมมะลิจากประเทศไทยจำหน่ายอยู่ด้วย แต่ไม่พบข้าวออร์แกนิกไม่ว่าจะเป็นข้าวนำเข้าหรือข้าวญี่ปุ่นก็ตาม

ถั่วและซีเรียลออร์แกนิกจากสหรัฐ ออสเตรเลีย

เครื่องเทศออร์แกนิกจากประเทศต่างๆ

ชาสมุนไพรออร์แกนิกพร้อมดื่ม สินค้า Private brand

อีกร้านหนึ่งที่ส่วนใหญ่ขายสินค้าเป็นสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ คือ ร้าน Kaldi Coffee Farm มีตั้งแต่เมล็ดกาแฟจนถึงผลิตภัณฑ์แปรรูป ขนมขบเคี้ยว เครื่องปรุงอาหาร ไวน์ และอีกหลายผลิตภัณฑ์ มีสาขาทั่วประเทศ ญี่ปุ่นกว่า 400 สาขา จากการสำรวจในร้านสาขา Okayama ซึ่งอยู่ในถนนช้อปปิ้งที่มีผู้คนสัญจรเป็นจำนวนมาก สินค้าเกษตรอินทรีย์ที่พบในร้านมีหลากหลาย เช่น เกาลัดออร์แกนิกจากจีน น้ำมันมะกอกออร์แกนิกจากสเปน น้ำมันมะพร้าวออร์แกนิกจากไทย กะทิออร์แกนิกจากไทย มัสตาร์ดออร์แกนิกจากสหรัฐ เมล็ดกาแฟออร์แกนิกจากโคลัมเบีย น้ำตาลมะพร้าวออร์แกนิกจากอินโดนีเซีย มะเขือเทศออร์แกนิกบรรจุขวดจากอิตาลี เป็นต้น นอกจากนี้ร้านนี้มีสาขาอยู่ทั่วญี่ปุ่นแล้ว ทางร้านก็ยังมีส่วนจำหน่ายทางออนไลน์อีกด้วย จึงทำให้ผู้บริโภคสามารถเข้าถึงสินค้าได้ง่าย แม้จะไม่ได้ไปซื้อสินค้าที่ร้านเอง

Kaldi Coffee Farm ร้านขายสินค้าแปรรูปนำเข้าจากต่างประเทศ

เมล็ดกาแฟออร์แกนิกจากโคลัมเบีย

น้ำมันมะพร้าวออร์แกนิกจากไทย

จากการสำรวจข้างต้นจะเห็นได้ว่าสินค้าเกษตรอินทรีย์มีวางจำหน่ายอย่างแพร่หลายในญี่ปุ่น โดยเฉพาะช่องทางร้านค้าที่เน้นขายแต่สินค้านำเข้า มีแนวโน้มจะจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์นำเข้ามากกว่าร้านค้าทั่วไปอย่างเห็นได้ชัด สำหรับสินค้าไทยยังมีเพียงสินค้าแปรรูป เช่น น้ำมันมะพร้าวและกะทิเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น

อีกช่องทางที่จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น คือ ร้านขายสินค้าออร์แกนิกและสินค้าเพื่อสุขภาพ โดยเฉพาะ หนึ่งในร้านที่มีชื่อเสียง คือ **Natural House** ซึ่งเป็นร้านที่มีหลายสาขาในโตเกียว โกะเบ โอซาก้า และ ชิซุโอกะ รวม 12 สาขา นอกจากของสดที่เป็นสินค้าหลักแล้ว ทางร้านยังขายอาหารสำเร็จรูปแบบแพ็คและกระป๋องที่นำเข้ามาจากประเทศต่างๆ ทั่วโลก รวมถึงมีอาหารที่ทำขายรายวันอย่างแซนด์วิชหรือข้าวกล่องเบนโตะวางจำหน่ายด้วยเช่นกัน สำหรับผลิตภัณฑ์เกษตรอินทรีย์ที่พบในร้านจะเป็นจำพวกผักสดอินทรีย์ปลูกในญี่ปุ่น และเครื่องดื่มพร้อมดื่มจำพวกชาสมุนไพร ชาถั่วแดง ชารอยบอสและน้ำผักผลไม้ออร์แกนิก เป็นต้น

มุมจำหน่ายผักสดออร์แกนิกปลูกในญี่ปุ่น

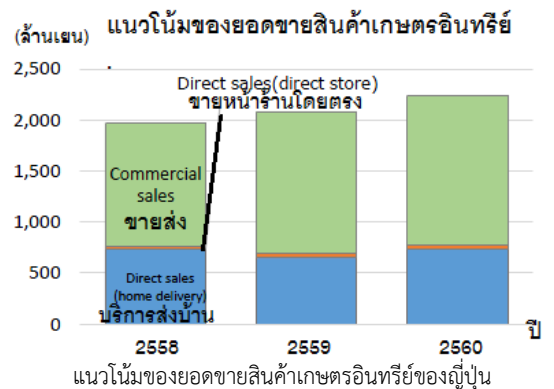
(บน) ร้าน Natural House สาขา Hibiya
(ล่าง) เครื่องดื่มชาสมุนไพรเกษตรอินทรีย์

ซูเปอร์มาร์เก็ตสินค้าเกษตรอินทรีย์ Bio c' Bon

ซูเปอร์มาร์เก็ต **Bio c' Bon** ซึ่งเป็นซูเปอร์มาร์เก็ตสำหรับสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะ ณ ตอนปลายเดือนธันวาคม 2563 มี 14 สาขาในโตเกียว และ 7 สาขาในคานากาวา นับเป็นหนึ่งในช่องทางจำหน่ายที่ขยายตัวได้เร็วอย่างเห็นได้ชัด ร้านนี้เป็นร้านซูเปอร์มาร์เก็ตในกรุงปารีส ฝรั่งเศส มาเปิดสาขาแรกที่อะซาบุจูงังในโตเกียวตอนเดือนธันวาคม ปี 2559 ซึ่งใช้เวลาเพียง 4 ปีก็สามารถเปิดสาขาได้มากถึง 21 สาขา โดยหลักแล้วจะจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์นำเข้าจากฝรั่งเศส และประเทศอื่นๆ ทั่วโลก

อีกช่องทางสำคัญของการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น ก็คือ *การบริการส่งบ้าน (Home Delivery)* บริษัท **Bio Market** เป็นบริษัทหนึ่งที่ทำให้บริการส่งสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ผ่านการรับรองของ Organic JAS ในพื้นที่แถบตะวันตก (คันไซ) ทั้งนี้ยังทำธุรกิจขายส่ง และ เปิดขายออนไลน์ด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นผู้รับผิดชอบการจัดการอาหารในโรงเรียนในแถบเคฮัง เพื่อเพิ่มยอดขายสินค้าเกษตรอินทรีย์อีกด้วย ซึ่งยอดขายก็มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นเรื่อยมาตั้งแต่ปี 2558

farmO <https://www.farm-o.net/>

อีกช่องทางของการจำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ของเกษตรกร คือ *การหาผู้ค้าทางธุรกิจออนไลน์ ผ่านเว็บไซต์ Online Matching FarmO* เป็นเว็บไซต์ที่บริหารงานโดยบริษัท SAKA NO TOCHU ซึ่งให้ผู้ผลิตและผู้ซื้อสามารถลงทะเบียนและแจ้งความต้องการได้ ผู้ผลิตสามารถประกาศขายสินค้าการเกษตรอินทรีย์ที่ตนปลูก ในขณะที่ผู้ซื้อสามารถประกาศคำสั่งซื้อเพื่อหาผู้ที่จะมาเสนอสินค้าให้ได้เช่นกัน ณ สิ้นเดือนกรกฎาคม 2562 มีผู้ผลิตลงทะเบียน 470 ราย ผู้ซื้อลงทะเบียน 247 ราย มีการคุยธุรกิจกัน 892 รายการ

สินค้าเกษตรอินทรีย์ไทยในญี่ปุ่น

จากการสำรวจสินค้าเกษตรอินทรีย์ไทยที่จำหน่ายในตลาดญี่ปุ่นนั้นยังมีปริมาณไม่มาก ตามร้านค้าออนไลน์มีเพียงสินค้าแปรรูป เช่น น้ำมันมะพร้าวเกษตรอินทรีย์ เป็นต้น ทั้งนี้ช่องทางที่สามารถซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยได้นอกจากจากร้านค้าเฉพาะทางคือ การซื้อออนไลน์ผ่านเว็บไซต์จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะ หรือเว็บไซต์แพลตฟอร์ม E-commerce เช่น Amazon หรือ Rakuten เป็นต้น

ドライ マンゴー (500g/タイ産/マハチャノック種/無添加) 酸味と甘みのバランスが良いドライマンゴー! |ドライフルーツ 無添加 砂糖不使用 Natural dry mango オーガニック 有機JAS認定 小分け 送料無料 ギフト 父の日

有機 ドライマンゴー-50g 12袋 砂糖不使用 タイ産 JASオーガニック マンゴー マハチャノック種 無添加 無漂白 無保存料 グルテンフリー
お子様にも安心な有機ドライマンゴー 自然な甘さ 砂糖不使用 無添加
商品番号: 8g/LP-RFDMD0512
価格 4,938円
当店通常価格 5,810円

มะม่วงเกษตรอินทรีย์อบแห้ง (มหาชน) บนแพลตฟอร์มซื้อขายออนไลน์
ที่มา: www.rakuten.co.jp (ซ้าย), https://shopping.dmkt-sp.jp (ขวา)

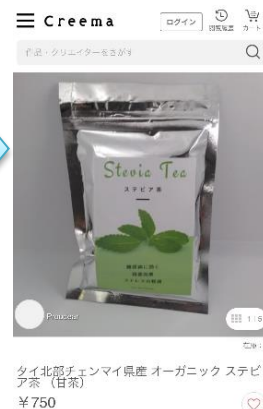
สินค้าแปรรูปเกษตรอินทรีย์ไทย lumlum บนเว็บไซต์จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์ CINAGRO
ที่มา: https://biocle.jp/

สินค้าเกษตรอินทรีย์ไทยที่ขายออนไลน์อยู่บนหลากหลายแพลตฟอร์ม ส่วนใหญ่จะเป็นมะม่วงมหาชนกเกษตรอินทรีย์อบแห้ง สับปะรดหรือลิ้นจี่อบแห้ง น้ำมันมะพร้าวเกษตรอินทรีย์ และกะทิเกษตรอินทรีย์ ซึ่งจะพบได้จากหลายเว็บไซต์ และหลายยี่ห้อ นอกจากนี้ยังมีชาหวานเกษตรอินทรีย์จากเชียงใหม่ที่มีขายออนไลน์อีกด้วย

นอกจากนั้นบนเว็บไซต์จำหน่ายสินค้าเกษตรอินทรีย์โดยเฉพาะ CINAGRO ก็ยังมีสินค้าแบรนด์ไทยชื่อ lumlum และ CIVGIS ของบริษัท Dynaworth International ซึ่งเป็นบริษัท

Trading ในไทยที่คัดสรรและแปรรูปสินค้าเกษตรอินทรีย์จากไทยและประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ส่งออกมายังญี่ปุ่นและประเทศอื่นๆ โดยสินค้าที่มีจำหน่ายในญี่ปุ่นเป็นจำพวกพริกแกงเกษตรอินทรีย์ทั้งแกงเขียวหวาน แกงแดง แกงเหลือง มีสมัน ต้มยำ ต้มข่าไก่ ข้าวซอย ซึ่งเพียงเติมกะทิและน้ำกับเนื้อสัตว์ก็พร้อมรับประทาน นอกจากนี้ยังมีซอสสำหรับผัดเป็นซอสกระเพราออร์แกนิก ซอสผัดไทยออร์แกนิกอีกด้วย ซอสจิ้มก็มีซอสพริกศรีราชาออร์แกนิก และ น้ำจิ้มหวานออร์แกนิก ส่วนสินค้าแปรรูปมะพร้าวเกษตรอินทรีย์ก็มี กะทิกระป๋องออร์แกนิกจำหน่ายอยู่

ชาหญ้าหวานเกษตรอินทรีย์จากเชียงใหม่ บนแพลตฟอร์มการซื้อขายออนไลน์ Creema
ที่มา: https://www.creema.jp/

無添加調味料
タイ産有機バージンココナッツオイル 185g

1,026円(内税)
商品説明
有機 JAS 認証品
低温圧搾法 (コールドプレス) のオーガニックバージンココナッツオイルです。

น้ำมันมะพร้าวเกษตรอินทรีย์ที่ขายบนเว็บไซต์
ขายสินค้าจากธรรมชาติและสินค้าเกษตรอินทรีย์
ที่มา: https://nfoods-t.jp

lumlum CIVGIS
チブギス&ラムラム オーガニック タイ料理シリーズ

สินค้าเกษตรอินทรีย์แบรนด์ lumlum
ที่มา: https://eco-pro.biz/files/EP6545/4-201809281656140822.pdf

ข้อคิดเห็นสำหรับผู้ประกอบการไทย

สินค้าเกษตรอินทรีย์หมดก่อนสินค้าประเภทเดียวกันในชั้นจัดวางเดียวกัน

จากผลการสำรวจแนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่นปี 2562 ของ MAFF แสดงให้เห็นว่าผู้บริโภคในญี่ปุ่นรู้จักสินค้าเกษตรอินทรีย์เป็นอย่างดี เนื่องจากเทรนด์การทานอาหารเพื่อสุขภาพที่เป็นที่นิยมในญี่ปุ่น และผู้บริโภคให้ความสนใจเกี่ยวกับความปลอดภัยเกี่ยวกับอาหารมากขึ้นเมื่อเทียบกับในสมัยก่อน ผู้บริโภคจำนวนมากจึงยินดีจ่ายเงินเพิ่มขึ้นเพื่อซื้อและบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ทั้งที่บางสินค้าอาจจะมีราคาสูงกว่าสินค้าประเภทเดียวกันแบบทั่วไป ยกตัวอย่างเช่น ในตอนเย็นของซูเปอร์มาร์เก็ตทั่วไปที่ไปทำการสำรวจสินค้า พบว่าบนชั้นวางสินค้าประเภทผักสด สินค้าเกษตรอินทรีย์หมดก่อนสินค้าประเภทเดียวกัน แสดงให้เห็นว่าสินค้าเกษตรอินทรีย์ได้รับความสนใจจากผู้บริโภค จึงกล่าวได้ว่าญี่ปุ่นเป็นตลาดสินค้าเกษตรอินทรีย์เฉพาะกลุ่มที่มีศักยภาพและคาดว่าจะยังคงเติบโตต่อไปในอนาคต

นอกจากนี้ซูเปอร์มาร์เก็ตและร้านค้าในญี่ปุ่นก็มีแนวโน้มที่จะให้ความสนใจในการนำสินค้าเกษตรอินทรีย์เข้ามาจำหน่ายมากขึ้น ทั้งยังมีการทำไพรเวทแบรนด์ (Private brand) ขึ้นมา โดยเฉพาะ เช่น ห้างสรรพสินค้า AEON ก็มีการทำแบรนด์ “Green Eye Organic” ซึ่งเป็นสินค้าเกษตรอินทรีย์ที่ทำขึ้นมาเพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดกลุ่มนี้และจัดจำหน่ายตามซูเปอร์มาร์เก็ตในเครือทั่วประเทศ ทั้งยังมีแนวโน้มจะขยายประเภทสินค้าให้เพิ่มมากขึ้นอีกด้วย รวมถึงร้านค้าอื่นๆ ที่มีแนวคิดในลักษณะเดียวกัน จึงเป็นโอกาสของสินค้าเกษตรอินทรีย์ของไทยในลักษณะการรับจ้างผลิตแบบ OEM แต่ทั้งนี้ทั้งนั้นการจะส่งสินค้าเกษตรอินทรีย์มาญี่ปุ่นได้ ผู้ประกอบการจำเป็นต้องได้รับรอง Organic JAS ก่อน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องศึกษาขั้นตอนการส่งออกและรายละเอียดของมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ญี่ปุ่นให้ละเอียด ทั้งนี้ ณ เดือนกุมภาพันธ์ 2563 มีผู้ประกอบการไทยที่ได้รับรอง Organic JAS อยู่ 52 ราย

สำหรับช่องทางการจำหน่าย แพลตฟอร์มออนไลน์และร้านขายสินค้าออร์แกนิกเฉพาะทางน่าจะเป็นจุดเริ่มต้นที่ดีในการทำตลาดใหม่ เพราะ ช่องทางเหล่านี้มีลูกค้าประจำที่ซื้อสินค้าเกษตรอินทรีย์ประเภทอื่นๆ อยู่แล้ว รวมถึงการให้ข้อมูลก็สามารถทำได้อย่างถูกต้องและตรงประเด็น

ที่มาข้อมูล

- (1) รายงานสรุปสถานการณ์เกี่ยวกับเกษตรอินทรีย์ วันที่ 29 กันยายน 2563 ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF) <https://www.maff.go.jp/j/seisan/kankyo/youki/attach/pdf/meguji-full.pdf>
- (2) แบบสำรวจแนวโน้มการบริโภคสินค้าเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น วันที่ 19 พฤศจิกายน 2562 ของกระทรวงเกษตร ป่าไม้และประมงญี่ปุ่น (MAFF) <https://www.maff.go.jp/j/finding/mind/attach/pdf/index-17.pdf>
- (3) รายงานปัจจัยในการขยายตลาดเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่น เดือนกรกฎาคม 2562 ของธนาคารกลางของสหกรณ์ การเกษตร การป่าไม้ และประมง (Norinchukin Bank) <https://www.nochuri.co.jp/report/pdf/n1907re1.pdf>
- (4) บทวิเคราะห์สาเหตุที่การทำเกษตรอินทรีย์ในญี่ปุ่นยังไม่แพร่หลายเท่าที่ควร ในหนังสือพิมพ์ออนไลน์ Toyo Keizai ฉบับวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2563 <https://toyokeizai.net/articles/-/327990>
- (5) ภาพรวมปัจจุบันของการนำเข้าและส่งออกของญี่ปุ่น ปี 2563 ของ Japan Foreign Trade Council, Inc. (JFTC) <https://www.jftc.or.jp/research/pdf/ForeignTrade2020/ForeignTrade2020.pdf>